

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu :	Pretiuu insertiuniloru :	Correspondintiele si banii de prenumeratiune
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	se se adreseze la Redactiunea dela
" " " " jum. anu 2 " 50 "	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	"BISERIC'A si SCOL'A"
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 " — "	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu, la institutuliu pedagogicu-teologicu.
" " " " j. a. 3 " 50 "		

Dela congresulu nationalu bisericescu.

Siedinti'a XI. (12 Octomvre.)

Deschidindu-se siedinti'a la 10 óre protocolu siedintiei X se cetesce si se autentica.

Presidiulu presentéza unele esibite, care se transpunu comisiuniloru ; apoi pune la ordinea dilei raportulu comisiunei organisatóre. Raportorulu Parteniu Cosma raportéza asupra proiectorulu *de arondare a protopresbiteratorulu*, aster-nute de eparchii. Cu privire la desbaterile speciale asupra acestui raportu „Telegraf. Rom.“ ne aduce urmatórele detaiuri :

Dl. raportoru espune punctulu de manecare alu comisiunei, cá in detaiuri n'a intratu, ci a esaminatu, daoa rapórtelie eparchieloru corespundu conclusulu congresualu din 1870 privitoriu la arondare, éra detaiurile se incredu sínódeloru eparchiale respective. In chipulu acesta dl. raportoru arata, cá in archidieceasa nu s'au putut aronda tóte protopresbiteratele conformu conclusulu congresualu, inse imposibilitatea acésta este motivata. Recomenda asia dar proiectele a se lua de basa la desbateria speciala.

Presidiulu din parte-si inca observa, cá congresulu n'are se intre in specialitati si congresulu conformandu-se in privinti'a acést'a la propunerea D. Z. Boiu :

a esamina numai in generalu fara a intrá in specialitatile proiectorulu de arondare si anume a se margini la aceea, cá corespundu protopresbiteratele nou arondate postulatelor in privintia numerulu sufletelor si a dotatiunei protopresbiteriloru,

proiectele de arondare si raportulu comisiunei se primescu pentru desbatere speciala.

Urmandu desbateria speciala asupra arondarii protopresbiteratorulu din eparchia Aradului congresulu trece preste propunerea deputatulu Paul Rotariu, ca comuna din Timisiór'a St.

Georgin ca o comuna micsta aflatóre sub iurisdic-tiunea bisericesca a Serbiloru se se stérgea din numerulu comunelor protopresbiteratulu Timisiorii, si constatéza : cá arondarea protopresbiteratorulu : „Arad, Chisineu, Siria (Vilagosiu), Ienopolea (Borosineu), Buteni Totvaradia, Halmagiu, Hasiasiu, Lipova, Timisióra, Oradea-mare, Pestesiu, Tinca, Beliu, Beiusiu si Vascau corespundu deplinu conditiuniloru din conclusulu congresualu atát in privinti'a numerulu sufletelor, cât si a dotatiunei protopresbiterale, ér arondarea protopresbiteratulu Banat-Comlosiului cu unu numeru de suflete sub 25,000 ear cu dotatiune corespundietóre o declara de motivata, prin urmare aprobéza intréga arondarea protopresbiteratorulu din eparchia Aradului cu 11 tracturi protobresbiterale pe teritoriulu consistorulu din Arad si cu 6 tracturi pe teritoriulu consistoriulu din Oradea-mare ; in fine propunerile facute in cursulu desbateriloru si adeca a deputatulu Petru Chirilescu pentru a se numi protopresbiteratulu Chisineului alu „Giulei“ apoi a deputatulu Paul Rotariu pentru schimbarea numirei protopresbiteratorulu Hassiasiuului in alu „Belintiului“ se reléga in competinti'a concernentulu sinodu eparchialu.

Continuandu-se referad'a comisiunei organisatóre cu priviro la proiectulu de arondare a protopresbiteratorulu din eparchi'a Caransebesiului :

Protopresbiteratele: Buziasiu, Panciova, Oravitia, Bocsia montana si Versietiu corespundu pe deplinu mesuriloru decretate de congresulu din anulu 1870 sub Nr. 157 ; ér arondarea protopresbiteratorulu Caransebesiu, Mehadi'a, Orsiova, si biserica Alba cu poporatiune preste 40 de mii. precum a protopresbiteratorulu Lugosiu, Fagetu si Ciacova cu poporatiune sub 25 de mii se afla motivata de ajunsu, prin urmare fiind in totu loculu dotatiune corespundietóre, se apróba.

arondarea tuturor celor mai sus numite 11 tracturi protopresbiterale în eparchia Caransebesului, delaturându-se astfel propunerea deputatului Aron Bartolomeiu, pentru a se lua comunele Nicolintiu și Sant-Mihail din protopresbiteratul Panciovei și a se da la alu Versietului.

Cu privire la protopresbiteratul Mehădiei (Orșiova) comisiunea organizatoare propune:

a) Din titlul se se steargă „Orșiovei” ear de reședinția se se susținea Mehădia.

b) Se se autorizeze sinodul eparchialu, ca în casulu, când comunele bisericesci din cerculu Almăgiului vor asigura subsistența protopresbiterului și a întregului organismu a unui protopresbiteratu se separeze acele comune și pentru densele se arondeze unu protopresbiteratu nou cu reședinția în Bozovici. I. Petricu declară că fatia cu propunerea majorității din comisiune există o propunere a minorității, își rezervă dreptulu, a sprigini propunerea minorității.

D. Cristea face următoarea propunere: „De ore ce s'a decisu astadi de maritul Congresu, ca în afacerea arondării se nu între în specialitate, éra obiectulu de fatia fiind specialitate se ia dela ordinea dilei” ear’

Popea după încheierea deșbaterii propune „Se se transmite sinodulu protopresb. spre a se decide pe calea sa.

Neadmițându-se la votu propunerea dep. Popea, ca făcută prea tardiu, presiđiulu resumand propunerile, pune la votu contra propunerea deputatulu Cristea, care nu se primește. Apoi pune la votu propunerea comisiunii, care se primește.

Deputatulu Iuliu Petric susțienendu, că s'a votatu numai asupra cestiunii de competenția, cere a i se da voie, ca se useze de dreptulu, ce si-a rezervatu de a motiva propunerea sinodulu eparchialu indusa în proiectulu de arondare cu respectu la locul centralu alu protopresbiteratulu Mehădiei-Orșiovei.

Congresulu în considerare, că dep. Petric nu si-a validatu dreptulu, când s'a pusu propunerile la votu, trece la ordinea dilei.

Punendu-se la votu propunerea comisiunii referitoare la înființarea unui protopresbiteratu în Bozoviciu, se primește.

La propunerea aceleesi comisiuni organizatoare, cu privire la arondarea protopresbiteratulu, ca

Protopresbiteratulu Versietului cu centrulu Ritisioru,

Protopresbiteratulu Bisericeii albe cu centrulu Iam, se se priméșca proiectulu sinodulu eparchialu, cu adașulu, ca în protopresbiteratulu Versietului locul centralu se fie Costeiu, ear în alu Bisericeii Albe — Biserica Alba, dar

pana la devenirea în vacanția a acestei parochii se se susținea parochia Iam

propunerea comisiunii se delatura și se primește proiectulu sinodulu eparchialu.

Fiind timpul înainte, 2^{1/2} ore presiđintele anunțându ședinția proxima pe mane la 10 ore și punendu la ordinea dilei repórtele comisiunilor, închee ședinția.

Ședinția XII, (13 Octomvre.) Se cetește protocolulu ședinției de eri, autenticarea aceluia se amena pe alta ședinția.

Presiđiulu prezintă rugarea deputatulu congresualu Iuliu Novac, în care cere, a i se dá concediu pe restulu sesiunii congresulu. Concediulu cerutu i se da.

D. Aron Bartolomeiu face următoarea propunere:

considerandu, că instrucțiunea cu deosebire religioșă a adulților este neglășă cu totul de multu, fiindcă de o parte autoritățile bisericesci nu cunosc se fi luat pană acum mesuri pentru o rigoroșă susținere și înainte a ei;

considerandu, că instrucțiunea religioșă ce o capeta tinerimea ca prunci în școl'a de toate dilele, marginindu-se ea la nisce elemente principale, nu pôte fi suficientă pentru de a formă creștini adeverați, pentru care cauza și cei mai zelosi preoți întâmpina mari greutăți în predicarea cuvântulu lui Ddieu la generațiunea presentă ne avendu acéș'a pregătirile recerute pentru de a pricepe o propunere omiletică;

considerandu, că din acestu punct de vedere instrucțiunea religioșă a adulților esiti din școl'a poporala — ținenda în dilele de dumineci este o necesitate necontestabilă, facu următoarea propunere (de sine statătoare):

Maritul congresu se predea afacerea regulari instrucțiunii religioșe a adulților unei comisiuni cu însărcinarea, ca densă deșbatendu asupra ei se vie încă în durată sesiunii presente cu o propunere la maritul congresu.

Se transpune comisiunii bisericesci.

Totu deputatulu Aron Bartolomeiu, mai face următoarea propunere:

considerandu, că scaunele protopresbiterale că foruri de I-ma instanția au după statutulu organicu bisericescu o sferă de activitate însăsemnată;

considerandu, că protopresbiteratele mai pretutindeni în metropoli'a noastră n'au ajunsu în pozițiunea favorabilă se-si formeze funduri ppresbiterale, din care se se acopere spesele judecătoreșci ale acestoru foruri, din care cauza apoi membrii scaunulu ppresbiteralu, celu puțin în protopresbiteratulu Panciovei, la convocarea urmata nu se înfacișă la ședințiile aceluiași de

cât foarte rar, ori nici decât, sub pretestu, că nu li se platescu diurne, nici spese de calatorie;

considerandu, că din această cauza apoi suferă foarte multu afacerile divortiale și altele, care cad în competența scaunelor ppresviterale, — facu următoarea propunere :

Maritulu congresu se binevoiasca, a decide, dacă și până la infintierea de fonduri ppresviterale în întreaga metropolie membrii scaunelor sunt datori să participe la ședinție fără diurne și spese de calatorie sau nu și dacă nu participă, cum este de a se urma cu densii.

Se transpune comisiunei organizătoare.

Dep. Ștefan Ioanoviciu face propunerea :

Cu considerare la starea abnormă a clerului nostru gr. or. militarescu, Maritulu congresu concredă regularea acestei afaceri Escelentiei Sale Înalt. Prea s. Metropolitu; și cu privire că regularea cauzei cestionate atinge și pe preoții gr. or. de naționalitate sârbi, va fi cu scopu că Escelentia Sa metropolitulu nostru se binevoiasca, a se pune în contielegere cu Înalt preasanti'a sa Patriarchulu din Carlovetiu, și după ce astfel Escelentiile lor se voru informa despre starea adevărată a lucrului, se întreprindă spre restaurarea vădiei aceluiași cleru pași colectivii la Înaltulu ministeriu de resbelu din Vien'a.

Se transpune comisiunei bisericesci.

Urméza la ordinea dilei raportulu comisiunei organizătoare și luându-se în pertractare proiectulu despre arondarea protopresviteratelor în archidieceasa, d. raportoru cetesce înainte de toate reprezentatiunea consistoriului archidieceșanu pe langă care substerne proiectulu de arondare stabilitu de sinodulu archidieceșanu din anulul acest'a, din care se vede, că arondarea protopopiatelor s'a facutu cu reducerea lor delă 41 la 34, că în conformitate cu conclusele congreselor din anii 1870 și 1878 în archidieceasa s'a pututu efectua numai în 8 protopopiate. Comisiunea, apreciând motivele desfășurate de consistoriulu archidieceșanu în proiectulu de arondare, recomandă a se primi de basă proiectulu sinodului archidieceșanu la pertractarea specială.

Proiectulu luându-se în desbatere specială, la propunerea comisiunei se aproba :

Protopopiatulu Sibiiului, Salistei, Mercurei, Sebesiului, Orastiei, Hatiegului, Devei, Dobrei, Iliei, Cioagiului și Zarandului fără desbatere.

Luându-se la desbatere arondarea protopopiatului Abrudului, Câmpeni și a Lupsiei se cetesce rugarea comitetului protopopescu din tractulu Zlatn'a inferiôra, în care se rôga, că protopopiatulu Lupsiei (Offenbaia) să se desfintieze și să se imparta la protopopiatulu Abrudului și alu Câmpenilor.

Acăsta rugare neaflandu spriginire arondarea protopopiatului Abrud se aprôba conform proiectului de arondare alu sinodului archidieceșanu și prin această se dechiara de resolută petitiunea comitetului protopopescu din tractulu Zlatnei inferiôre prin urmare se sustienu protopresviteratele : Abrudului și alu Lupsiei.

Urmand desbaterea specială la propunerea comisiunei se aprôba proiectulu sinodului archidieceșanu și în următoarele protopresviterate, și anume : alu Albei-Iuliei, Turdei, Clujului, Ungurasiului, Deejului, Solnocului, Cetatii de pétra, Bistriței, Gurghiului, Muresiu-Oșiorheiului, Tërnavei, Mediasului, Sighisioarei, Cohalmului, Treiscaunelor, Brasiovlui, Branului, Fagarasiului, Avrigului, Agnitei.

Di raportoru propune, că la finea protocolului congresualu să se alature unu conspectu despre arondările ppopiatelor din toate eparchiile asia după cum s'au aprobatu de congresu.

Propunerea comisiunei se primesce.

Comisiunea organizătoare prin raportorulu seu propune, a se concludă următoarele dispozițiuni generale :

I.

Fie-care protopresviteratu are o parochie centrală alu carei parochu naturalu este protopresviterulu.

Parochi'a centrală nu se bucura de drepturile de alegere alu parochului seu; are dreptu înse, a-și predă votulu seu colectivuu cu ocașiunea candidării de protopresviteru spre posibilă considerare, care votu intra în protocolulu electoralu și se substerne consistoriului spre orientare.

II.

Protopresviterulu este datoriu să se locuésca în comun'a centrală a protopresviteratului.

Dacă înse cu ocașiunea punerii în lucrare a arondării, parochi'a centrală este ocupată cu parochu, protopresviterulu, încât locuiesce în protopresviteratu, remane în parochi'a sa avendu a ocupa parochi'a centrală numai după devenirea ei în vacanția, ér' dacă locuiesce pe teritoriulu altui protopresviteratu, are să se mute în comun'a centrală fără avé dreptu să ocupe parochi'a centrală.

III.

Modulu punerii în locrare a arondării se concredă sinódeloruu eparchiale.

IV.

Comunele marginasie, încât și-ar considera vatemate interesele vitale prin această arondare, au dreptu, să reclameze în terminu de unu anu la sinodulu eparchialu.

Asupra reclamațiunilor decide sinodulu (în modu definitiv).

Aceste primite în generalu urméza desbaterea speciala punctu de punctu. La punctu I, Dl cav. Puscariu propune: punctulu primu alu propunerii comisiunii se se stérgea.

D. Vincentiu Babesiu propune: se recomandá consistorieloru ca la implinirea prin alegere a protopopiateloru se se ié astfelu de mesure, anume la impartirea cercuriloru electorale conformu §. 50 aliniatulu ultimú din statutu. org. ca comun'a a carei parochu are se fie alegândulu protopopu se fie reprezentata mai echitabilu în numeru proportionalmente întreitu dupa cátimea sufleteloru.

D. Cristea propune, a se mai adauge la propunerea comisiunii pasagiulu: „pana la deslegarea cestiuinei pe calea sa.“ ér' D. Alexandru Mocsonyi propune: „Sè se sustina pracsá de pana acuma.“

Incheindu-se desbaterea presidiulu reasuma propunerile si punendu-le la votu se primesce a se sustiené pracs'a de pana acum.

Luându-se în pertractare punctulu, II din propunerea comisiunii se primesce.

Punctulu III din propunerea comisiunii se primesce,

Luându-se în desbatere punctulu IV d. Lenger propune, ca lasandu-se din propunerea comisiunii cuvintele „marginasie“ si „definitivu“ sè se dica: sustinendu-se pentru cei interesati dreptulu de a recurge contra deciseloru sinodului ca I instantia la congresu ca II instantia inse totdeuna estra dominium.“

Atanasiu Cimponeriu pretinde, ca din propunerea comisiunii sè se lase afara cuvintele „in modu definitiv.“

D. Popoviciu Desean propune: ca cu lasarea cuvinteloru „in modu definitiv“ la propunerea comisiunii se se mai adauga: sustinendu-se aprobarea ulterióra din partea congresului.“ Incheindu-se desbaterea presidiulu reasuma propunerile si punendu-se la votu mai ántáiu propunerea deputatului Desean nu se primesce.

Asemenea nu se primesce a deputatului Lenger.

Venindu la votu propunerea deputatului Cimponeriu se primesce.

Cu aceste presidiulu anuntiáindu siedinti'a urmatóre pe mâne la 9 óre si punendu la ordinea dilei rapórtele comisiuniloru, inchide siedinti'a.

Observari critice

de Trifon Militariu, capelanulu bisericii gr. or romane în Satulu nou, asupra opului compus de cuviosulu parinte ierodiacon Simeon Popescu si intitulatu „Pnevma în Nicæno-Constantinopolitanum.“

(Continuare.)

1. PNEVMA — însémna:
- d) inspiratiune: Mat 22.43.

Pagina 24 ad d) Mat 22.43 ..... „cum Davidu en prevmati — în duchu — îl numesce domnu.“ Inse pnevma din acestu tectu nu însémna inspiratiune, ci santulu duchu ca persóna, si eu sunt contra opiniunii autorului carele esplica tectulu acest'a astfelu: „nu duchulu sfant ca atare profetiesce, ci omulu, prin ajutoriulu, prin darulu santului Duchu, pre carele Pavelu îl numesce „daru de prórocie“ (Rom. 12. 16.) Marcu inse în locu se iee urmarea cauzei primitive dreptu cauza, *precumu face Matei*, ie caus'a primitiva ca atare.“ Dupa explicarea acést'a am trebui se credemu, cá santulu duchu servesce omului de mediu la prórocire, cá omulu e principalulu si santulu duchu servindu de mediu e unu ce secundariu si inferioru omului prórocitoriu (profetului). Biseric'a nóstra insa crede altecum. Ea ne invétia cá sfantulu duchu vorbesce catra omenime si i descopere revelatiunile divine prin barbati alesi si placuti lui Ddieu, prin asia numiti próroci, si asia dara omulu e numai mediulu, unélt'a sfantului ducha. Nu pota afirmá cá Dlu autoru i-ar fi necunoscuta invetiatur'a acést'a a bisericii nóstre, cáci totu Dlu dice la pagin'a 64 la comentarea v. 26 Luca cap. II.: „Dar acest to pnevma to agion i promisese cá nu va muri etc. etc.“ Prin ce se deosebesce promisiunea acésta de aceea inspiratiune. Óre santulu duchu într'unu modu candu inspira si intru altulu candu promite? Eu nu sciu cá ar existe vreo diferentia.

În ambele casuri acelasi duchu descopere ceva prórocului, la Matei cap 22, v. 43 descopere S. Duchu prórocului Davidu dialogulu între Ddieu Tatalu si Ddieu fiulu, ér la Luca cap 2 v. 26 descopere acelasi duchu dreptului Simeonu cá înaintea mortii sale va vedé pre Christos.

Admitu cá obvinu locuri în Sant'a scriptura, unde e vorb'a de darurile sfantului ducha de prórocie ca daru si chiamare. Inse acele locuri nu corespondu în privinti'a întielesului acestoru doue citate. Ca se ne incredintiam si mai bine de adevverulu afirmatiuniloru mele, vom urmá indegetarii Dlu autoru; vomu aplicá legea ermeneutica depusa pre pagina 35, ea suna: „Daca unu cuventu, dupa insemnarea lui comuna, nu da întielesu deplinu, ci se pare a avé altu întielesu diferitu de celu comunu: comparamu cu tecte paralele séu numai cuventulu cu cuventu-sau cuventulu cu întielesulu unui pasagiu séu sententie paralele.“

Se aplicamu daru legea citata si în casulu de fatia. Se aflamu mai antaiu paralelu versului 43 din cap 22 Matei. Acést'a ni'lu da la mana singuru Dlu autoru, avisandune la Marcu 12, 36. Se reproducemu dar ambele tecturi întregi si se le comparam, ca se vedemu incatu sunt asemenea si în ce diferescu.

Matei cap 22 v 41—43: „Si fiindu adunati Fariseii i-au întrebatu pre ei Isus (v 41). dicand: Ce se pare vóua de Christos, alu cui fiu este; dis'au ei alu lui David (v 42). *Dis'a loru, dar cum Davidu cu duchulu (en pnevmati) pre densulu ilu numesce Domnu: dicandu (v 43).*

Marcu cap 12 v. 35 si 36: Si respondiendu Isus invetiandu în Biserica, cum dieu carturarii, cá Christos este fiulu lui Davidu (v 35). *Cá insusi Davidu a disu intru Duchulu sfânt (en to pnevmati to agio) dis'a Domnulu Dlu meu . . . . (v 36)“*

Comparandu acum tecturile estrase din S. Evangeliu ne incredintiamu cá ambele sunt aprópe cu acelesi cuvinte scrise, ca si candu S. Ev. Marcu ar fi decopiatu pre S. Ev. Matei. Mai departe e evi-

dentu, că Dlu Cristosu a rostitu cuvintele aceste la una si aceasi ocaziune, seau cu alte cuvinte disu, ambii S. Evangelisti enaréza aceasi intemplare si ne citéza convorbirea lui Christos cu fariseii (carturarii) aprópe cu acelesi cuvinte, si acesti S. Evangelisti diferescu intre sine si cu aceea că pre candu S. Ev. Matei dice că Davidu a vorbit in Duchu (pnevma), S. Ev. Marcu dice despre Davidu că a vorbitu in duchulu sfantu (to pnevma to agion). Precum vedemu diferinti'a zace namai in numirea acelui duchu, cu seau prin carele David au vorbitu. Si oare diferinti'a numirei se aiba de urmare si obiecte seau persóne diferite? *Pnevma* din v. 43. se insemne altuceva cu totulu diferitu de *pnevma agion* din vers 36? Decumva ar fi mai multe soiuri de *pnevma* (duchuri) prin cari ar vorbi prorocii, apoi de buna séma *pnevma* celu nesfant din v. 43 ar insemná una, si *pnevma* celu sfant din versn 36 ar insemná alta. Scimu inse toti, că nu existe feliurite duchuri (pnevme) cari vorbescu prin proroci, unulu si'acelasi duchu a graitu prin toti prorocii, numai câtu nu toti numescu pre duchulu carele graiesce prin proroci cu acelasi nume, unii ílu numescu simplu duchu, altii duchu sfantu, altii éراسi duchulu lui Ddieu (duchu ddieescu). Acestu duchu mai ocure si cu numirile de duchulu adevéruului, duchulu mangaietoriulu. Dar diferinti'a numirei loru se va constatá mai târziu, deocamdata numai amintimu că sfantulu duchu ca persóna nu are numai o numire, numai unu nume, ci mai multe.

Mai adaugu că Dlu autoru sustiene pre pagin'a 64, că sub *to pnevma to agion* din versu 36 (Marcu cap 12) are se fie întielesu duchulu celu sfantu ca persóna, precandu sul *pnevma* din versu 43 (Mat. cap. 22) n'ar avea se fie întielesu duchulu celu sfant ca persóna, ci inspiratiune. Aplicandu noi legea ermeneutica citata, am vediut că versulu 36 si 43 au acelasi întielesu, totu asia si cuvintele *pnevma* si *pnevma agion*, si că S. Evangelisti diferescu numai in terminulu, de carele se folosescu in numirea persónei a 3 din sfanta Treime. Acést'a ínse n'are se ne confundé de felin, pentrucá nu numai in casulu acest'a, ci inca si in altele multe precumu vom vedé in cursulu cercetariloru nóstre nu se folosescu sfinții Evangelisti de acelasi terminu. Asia de esemplu totu S. Evangelistu Matei numesce in v. 16 cap. 3 pre S. Duchu „*Duchulu lui Ddieu*“, precandu S. Evangelistu Marcu in versulu paralelu adeca in vers 10 cap 1 ílu numesce simplu „*duchu*“, ear S. Ev. Luca la versulu paralelu in vers. 22 cap 3 íi dice: „*duchulu sfantu*“

Insusi Dlu autoru sustiene pe pag. 56 si 65 că in tóte 3 casurile are se fie întielesu duchul celu sfantu ca persóna. Daca in aceste 3 versuri paralele numirea diferita n'are de urmare diferite întielesuri, pentru ce versulu 43 se aiba unu întielesu diferitu de versulu 36, căci si aceste doué versuri sunt paralele, si si aici póte si trebue se se aplice amintita lege ermeneutica. Daca Dlu autoru admíte paralelismulu acestorou doué versuri, si daca insusi aplica legea ermeneutica, pentruce se nu accepteze si rezultatulu admisiunei si a legéi proprii?

Acum se ne rëntórcemu la altu argumentu alu Dlu autoru: „*Pondulu*“, tonulu in tectulu de susu zace pe Davidu. Davidu a vorbitu — *se întielege* — *inspiratu*. Despre acést'a ne incredintiéza Luca 20, 42: „Davidu dice in cartea Psalmiloru“, unde nu amintiesce nimicu de: *duchu*, *subîntielegandu-se că a vorbitu inspiratu*

fiindu. Iar Matei 24, 45 *ílu secundéza dicend*: *daca Davidu ílu numesce Domnu*“.

Aici me vedu constrinsu a reproduce pre scurtu tóte tecturile aceste, la cari se provóca Dlu autoru ca la nesce argumente, ca se demustre adevéruulu afirmatiunei sale. Voiu face o reproducere cumulativa. — Toti trei S. Evangelisti ne enaréza o disputa ce au avut'o Christosu cu fariseii si carturarii, si la care ocaziune Christosu a documentatu multimei adunate nesciinti'a carturariloru si fariseiloru, cari stateau in vadia mare la Jidovi din caus'a cunoscintieloru ce le aveau in legile divine si profane. Disput'a au decursu in urmatoriulu modu:

Christosu intréba pre Fariseii adunati: ce cugetati alu cui fiu este Christosu? Ei respundu, alu lui Davidu (Mat. v. 41, 42; Marco v. 35; Luca v. 41.) Dis'a loru Ísus: Dar cum de Davidu cu duchulu (la Marcu: cu duchulu sfantu); (eara Luca: cum Davidu ílu numesce in cartea psalmiloru) ílu numesce Domnu dicendu: Dis'a Domnulu Domnulu meu, siedi de a dreapt'a mea (Mat. v. 43 si 44; Marcu v 37; Luca 44.). Deci daca Christosu e Domnulu lui Davidu, cum póte se-i fie fiu? (Mat. v. 45; Marcu v. 37; Luca v. 44).

Precum vedemu Christosu a facutu alusiune la profeti'a vechiulu Testamentu, de dupa care Emanu-elu, Salvatoriulu are se se nasca din seminti'a lui Davidu.. Acést'a au sciut'o si fariseii, căci respundu: Christosu e fiulu lui Davidu. Acum Christosu pune alta intrebare: Dar cum de David intr'unu locu alu Psalmiloru sei ílu numesce pre Christosu Domnu? Apoi citéza Christosu cuvintele proprii a psalmiloru: Dis'a Domnulu Dluí meu: Siedi de-a dreapt'a mea pana voi pune pre vrasmasii tei asternutu picióreleru tale. Jidovii n'au avutu opiniune corecta despre Christosu, ei au interpretatu falsu profeti'a prima, cugetandu pre Christosu de unu urmasiu alu lui Davidu carele prin fapte resboinice va avea se restauredie glori'a si stapanirea poporulu si regatulu jidovescu. Din caus'a acést'a carturarii nici că au pututu sci că Christosu in urmarea zemislirei sale din feciória Maria e descendintele lui Davidu, căci Prea Curat'a si-tragea originea din famili'a lui Davidu, ér ca persón'a a dou'a a sfintei Treimi e Ddieulu si Domnulu lui Davidu. Si la intrebarea lui Cristosu că cum póte Christosu se fie si fiulu si Domnulu lui Davidu n'au pututu sci farisei ce se respunda.

Acuma firesce că pondalu zace in disput'a acést'a pre Davidu si pre cele ce a disu elu in psalmii sei, căci daca Christosu seau S. evangelisti aru fi avutu disputa cu farisei seau cu altu cineva despre imprejurarea că de unde a sciutu Davidu convorbirea între Ddieu Tatalu si Ddieu fiulu, de buna séma si tecturile din cestuone ar fi fost cu totul altu cum construate. Deci caus'a că s. Evangelistu Luca nu amintiesce de duchu, nu e cea sustienuta de Dlu autoru: că *s'ar subîntielege că Davidu a vorbitu inspiratu*, ci caus'a e alta, principala: cuvintele graise de Davidu in psalmi, ear nu că de unde si cum i-a venitulu lui Davidu la cunoscintia ce a graitu Ddieu Tatalu cu Ddieu fiulu. Se nu uitamu inse nici aceea că s. Ev. Luca nu au lasatu afara numai cele dise de S. Ev. Mateiu, ci si cele dise de S. Ev. Marcu. Dlu autoru sustiene singuru că la S. Ev. Marcu se întielege duchulu celu sfantu ca persóna, ear la Matei: inspiratiune. Acum se nasce intrebarea că: a carni cuvinte a lasatu afara S. Ev. Luca, cuvintele lui Mateiu seau cuvintele Ev. Marco? Daca ar putea cineva adevéri

si raspunde la intrebarea mea, că S. Fv. Luca a omisu cuvintele Santului Ev. Matei si nu a s. Marcu, Dlu autoru ar avea dreptulu că la Luca s'ar subintielege inspiratiune. Pana candu nu va succede aceasta Dlu autoru, afirmu eu că si eu asi fi egal indreptatitu cu Dlu autoru si asi puté sustienea din parte-mi: Fiind că S. Evangelistu Luca nu amintiesce in versu 42 de duchulu sfantu nimica, n'au amintitu pentru aceea, căci se intielege de sine că Duchulu sfantu au graitu prin gur'a lui Davidu.

Provocarea Dlu autoru si la vers 45 ca la alta dovada e cu totul nebasata, căci versulu 45 din cap. 22 Mat. nu e paralelu cu versulu 42 dela S. Ev. Luca, cu versu 44 totu din cap. 20. Dlu Christosu in aceste doué versuri (45 Mat. si 44 Luca) estrage esenti'a cuvintelor lui Davidu, folosindu intiesulu cuvintelor ca intrebare noua ce o pune fariseiloru. Si versulu 45 dela S. Mat. dar nici vers 42 dela S. Ev. Luca nu dovedescu nici de cumu ceea ce afirma Dlu autoru: că s'ar subintielege inspiratiune. Daca in versu 42 nu ocure cuventulu *pnevma*, despre carele sunt eu si Dlu autoru in contradicere, apoi nici că au avutu locu versulu acesta la intrebarea ce avemu se o deslegemu. Daca in versulu acest'a nu ocure cuventulu *pnevma* daru nici espreziunea *pnevma agion*, nu-lu pôte folosi Dlu autoru ca dovada, dar nici eu ca contra argumentu.

Recapitulandu cele afirmate de mine dicu: Biseric'a noastră invatia că S. Duchu graesce prin proci si că prin ei descoperi noua ómeniloru cele ascunse, si că acestia sunt unelte, mediile sfantulu duchu. In versu 43 cap 22 Mat. e vorba de acel'a carele a descoperitu Proroculu Davidu convorbirea între Ddieu Tatalu si Ddieu fiulu. Paralelulu acestui versu e S. E. Marco cap. 12 v 36. In celu d'antaiu obvine S. Duchu cu numirea de *pnevma* ear la S. Ev. Marcu: *to pnevma to agion*. In ambele locuri avemu se intielegemu sub „*pnevma*“ pre sfantulu Duchu ca persóna. Deci S. Evangelistu variazan in numirile de cari se folosescu usuandu unulu formul'a: *pnevma*, ear altulu: *to pnevma to agion*. Concluziunea finala e, că: Uneori se intielege si sub terminulu *pnevma* candu nu e articulatu si n'are atributu, *Duchulu celu sfantu* ca persóna.

(Va urmă)

Din protopresbiteratulu Oradi-mari.

Dòmnule Redactoru! In timpul din urma audimu plansori peste plansori dela preotimea noastră mai vertosu, că poporulu e stricatu si demoralisatu intru atâta, in câtu astadi este imposibilu d'alu face se intieléga marile interese a-le scólei si bisericei si a sacrificá pentru sustinerea si imbunatatirea acestoru institute de cultura si civilisatiune. Ba adeseori putemu audi si espreziuni nesocotite ca aceste, că statutulu organicu nu e pentru poporulu nostru, căci elu nu e capabilu de-alu intielege si a-se conformá in vietia bisericesca normelor si dispasitiuniloru lui.

Cu abunaséma in aceste cuvinte se cuprinde si ceva *adeveru*, in sa mai multu *neadeveru*. Esperinti'a de pana acum ni-a doveditu că unde preotii, conscii de inalt'a loru misiune, nu ascundn „lumin'a sub obrocu“ ci instruéza si luminéza poporulu in privintia mariloru sale interese scolare si bisericesci, acolo afacerile bisericei si a-le scólei mergu bine, mergu

in conformitate cu statutulu si regulamentele noastre — sínódele. Dar, durere, in cele mai multe locuri poporulu nostru si astadi jace in cea mai mare ignorantia facia cu drepturile si detorintiele sale in biserica. Preoti nu-lu luminéza, nu-lu instruéza; ori daca-lu instruéza, apoi, mai de multe ori densii ilu instruéza reu, si totdeuna dupa cum pretindu interesele loru particulare nu dupa cum pretindu interesele celea generale a-le bisericei. Durea noastră in sa trebue se fie si mai mare, cand trese vedemu adeseori chiar pe organele superióre puse a controlá si a supraveghiá mersulu afaceriloru bisericesci si scolare, cum organele acestea lasa ori insile conducu pe căi rele poporulu neinstructu si facu ilusorie esecutarea normelor si regulamente-loru nostre bisericesci!

Faptulu ce inserezu este proba eclatanta despre adeverulu afirmatiuniloru mele.

Diu'a de 6 septemvire st. v. erá hotarita pentru alegerea de preotu in Dumbravitia de codru, parochia de clas'a a III. in protopresbiteratulu Oradi-mari. Alegerea conformu concursului trebuiá se se tiena in órele de diminiéti. Preaonoratulu D. protopresbiteru concerninte inse, din cause *binecuvéntatea* bia ajunsese la órele 5. d. m. in fati'a locului.

Dupa vorbirea tienuta si fórte petrunediatóre Preaon. D. Sa descoperi comitetului si poporulu intregu că nu s'a aflatu numai unu recurentu pe care ilu si recomanda ca se lu-aléga. La acést'a poporulu raspunde că au pe invetiatoriulu locului pre care-lu si dorescu de preotu cu tóta dragostea. Conducatoriulu alegerei le dise: *Nu asia vorbiti catra mine, ci daca ar fi trei recurenti a-ti alege?* Comitetulu in sa nu au facutu nici o candidare si astfelu s'a luat protocolu in firulu caruia, cu adeveratu că s'a spusu poporulu a fi imposibila alegerea si intarirea invetiatoriului de acolo ca preotu, dar mai multu s'a vorbitu de posibilitate, căci ce indemnu mai mare trebuiá poporulu, care doriá catu mai in curendu se aiba de preotu pe invetiatoriulu loru, care de ani intregi agitéza poporulu in favorea sa, decatu spresiunile: celu ce rabda se mantuesce si celu ce rabda dobandesce.

„Spuneti aci in locu ce aveti la inima“ erá vócea unui M. O. D. óspe administratoru protopresbiteralu, la care poporulu din Dumbravitia de codru de nenumerateori alergase dupa sfatu cum are se proceda pentru a isbuti cu invetiatoriulu de acolo, favoritul Dsale. Curiosu lucru! D. Sa bine sciindu ce zace la inim'a poporulu, face o intrebare neprudenta ca acést'a candu toti sciamu cum poporulu inca dela inceputu se pronunciasse pentru invetiatoriulu! Si D. Sa in locu de a-i desmantá cu sfaturi bune si intielepte dela o pretensiune nejusta si ilegala, ii lasa si mai departe in retacirea loru dicandu-le: *„Dvóstra sciti dorerile si necasurile ce le aveti, noi inse avemu detorintia a ve lauda pe acestu recurentu *)*

Cum? Préonorabilulu Dòmnu administratoru protopresbiteralu, din comun'a vecina, nu scie durele si nacasurile poporulu din Dumbravitia? Nu scie D. Sa că acestu sermanu poporu, celu mai inopiatu in tóta dieces'a, ducand aprópe o vietia nomada, a ajunsu in acést'a trista si nefericita stare, puru

*) Recurentele este unu teologu absolutu, avendu testimoniu de maturitate, cum si testimoniu de calificatiune pentru parochii de clas'a I. De ce dar Dlu adm. protopres. ilu recomanda numai din detorintia si nu din consciintia? Not. Coresp.

numai din lips'a de preoti instruiti si morali? Si acum, profitandu de nesciint'a si ignorantia lui, Dsa voiesce si mai departe a-i mari nacasurile si durerile lui celea sufletesci, prin a-i dá preotu pe unu individuu ignorantu, ce usurpéza numiréa de invetiatoriu cáci n'o merita! Dovada imi poté dá in privintia acést'a insusi Dlu adminis. care a acusatú pe acelu invetiatoriu la ven. consistoriu pentru neglíginti'a aratata la oficiu, si consistoriuu l'a pedepsitu cu-o multa de 40 fl. v. a. Cum se potrivește acum testimoniulu acest'a datu de Dsa in privintia conduitei si a capacitatii invetiatoriuului T. P. cu testimoniulu ce-lu dá astadi, prin care i canta „*vrede micu este*”? Respunsulu este usioru de ghicitu.

In Regulamentulu pentru indeplinirea parochieloru §. 15. litera c) se dice apriatu: „*la parochia de classa a III potu concurge toti teologii absolutii, cari au sustienutu esamenulu de cualificatiune.*” Ér cá invetiatoriuulu din D. nu are vreunu cursu de Teologia cu atatu mai pucinu esamenu de cualificatiune este unu lucru pretotindenea cunoscutu, si credu cá venerabilulu consistoriu Oradanu, in capulu caruia avemu astadi unu barbatu energicu si meritatu, va sci grigi ca se nu intre in statulu preotiescu unu individuu carele, necapabilu de-a condu-ce si invetiá cotti-va copii, totu asia de necapabilu va fi si ca pastoriulu unei turme numeróse de o mie de suflete ce i-s'ar incredintiá.

Daca poporulu de acolo cere de preotu pé invetiatoriuulu, care are cas'a sa proprie, din lips'a de casa parochiala, am se reflectezu cá fitoriulu preotu póte locui comotu in localitatea scólei, care pe langa sal'a de prelegere are inca 2 chilli, in care nu locuesce nimene. Cu unu cuventu nu subverséza nici o cauza binecuvéntata, ca cu delaturarea si calcarea legiloru bisericesci se se promoveze in cleru unu individuu fara nici o pregatire teologica.

Am adusu la lumina acestu faptu, de o parte pentrucá in partile nóstre se repetiescu si altele analoge cu acest'a, ér de alta parte, pentrucá ven. consistoriu si sinodu eparchialu se védia cum abuserile si ilegalitatile sunt aparate si ocrotite adese chiar de organele sale!

Unu martoru ocularu.

D i v e r s e .

† **Necrologu.** O trista si durerósa lovitura indurá famili'a multu respectabilulu Domnu *Dimitrie Bonciu*, notariu publicu in Arad. Prea iubit'a si plapand'a loru fíca Floarea, abia in flórea vietii, a incetatu din viétia la 30 octobré st. n. Ceremonia funebra religiosa s'a celebratu de 5 preoti si unu diacon, ér la fine Reverendis. Domnu pontificante Protosincelu *I. Goldisiu* a rostitu unu discursu funebru, fórté patrundietoriu, prin care stórsé lacrimi din ochii multimei, adunata din tóte clasele societatii din Arad, spre a-si manifesta condolinti'a loru pentru pierderea ce a incercatu multu stimatulu si respectatulu loru concetatianu. Anunciulu mortuaru suna:

Dimitrie Bonciu, notariu publicu reg. in Aradu si soci'a sa *Iuliana*, nascuta *Misiciu* in numele loru si a filororu *Iuliu* si *Annia*, precum si in numele rudeniiloru si amiciloru, cu inim'a infranta de

durere aducu la cunoscentia, cá multu iubit'a si neuitaver'a loru fíca, respective sora si rudenia:

FLOAREA BONCIU

dupa suferintie indelungate in 30 Oct. a. c. la 8 óre sér'a, in flórea vietiei si in alu 16-loa anu alu etáti sale si-a datu nobilulu seu sufletu in manile Creatoriuului.

Scumpele remasitie ale defunctei in 1 Noemvre a. c. la ór'a 3 dupa amédiadi se voru santi dupa ritulu gr. or. in cas'a de sub Nr. 30. din strad'a Franciscu Deakiana, ér in 2. Noemvre a. c. la órele 11 nainte de amédi se voru asiediá spre odichna eterna in cript'a familiei Missiciu din Lipov'a.

Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuvéntata!

* **„CALENDARIULU” tipografiei diecesane din Arad pre anulu 1882** a esitu de sub tipariu, si se afla de vendiare cu pretiulu de 30 cr. v. a. la tipografi'a diecesana si la dnii colectanti in tóte partile. Comandele pentru calendariu se efeptuescu in graba, si se tramitu gratuitu in tóte partile la la cerere.

Anulu acest'a calendariulu numitu este mai voluminosu si mai amplu, si este redigiatu anume pentru trebuintiele poporului. Cu deosebire atragemu atentiunea cetitoriloru asupra duoru novele originale: „*Dorulu romanului*” si „*Insóra-me mama, séu noroculu in casatoria*” scrise intr'unu limbagiu poporalu usioru si de unu cuprinsu fórté instructivu. Sperámu, ca onoratulu publicu romanu va spriginí acésta intreprindere literaria, carea are de scopu numai a lati literatur'a in poporu, si a desvoltá gustulu de cetitu.

† **Necrologu.** *Ana Bugarin* nascuta Popovicu soti'a invetiatoriuului *Ignatiu Bugarin* din Comun'a Dieci, dupa unu morbu scurtu in etate de 61 de ani in 13/25 Octomvrie a. c. a incetatu din vietia éra in 14/25 Octomvrie fu petrecuta la locul de odihna de jalniculu sotiú si fii, multi cunoscuti si amici. O deplange sotiulu ei *Ignatiu Bugarin* si fii *Ignatiu*, *Ivantie*, ficele *Carolina*, *Ana*, si ginerii *Zinovie* si *Maximu*, nor'a *Iuliana*. Fie-i tierina usióra si memori'a binecuvéntata.

* **Congresulu nationalu bisericescu**, intrunitu in Sibiu, a terminatu siedintiele sale Sambata in 17 Octomvrie st. v. Dupa-ce vom fi terminatu cu raportulu asupra lucrariloru congresulu, vom cautá ca se facemu si o dare de séma critica asupra activitatii sale.

C o n c u r s e .

Pentru statiunea invetiatorésca din *Duudu*, Inspectoratul Agrisiulu, Comiatu Aradulu, se publica concursu cu terminulu pana 15. *Noemvrie* in care di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt in bani gata 150 fl. 12. stangeni de lemne 2. jugere pamentu aratoriu si 1. jugeru fenatiu, dela ingropaciinni mari cu liturgie 50 cr. si mici 30 cr. quartiru liberu in localitatea scólei.

Doritorii de ocupá acestu postu suntu avisati a-si trimite recursurile Inspectoriuului Cercnalu in Sícula posta ultima *B. Jenö* adresate comitetulu pa-

rochialu din Duudu, si in vre-o Duminece séu serbatóre a-se presenta in Biseric'a de acolo, pentru de a-si areta desteritatea in tipicv si cantulu bisericescu.

Datu in Duudu, la 18. Octomvrie 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectoriulu **Florianu Montia** m. p.

Pentru ocuparea parochiei vacante din opidulu **Moldova-noua** Protopresviteratulu Bis.-albe, dieces'a Caransebesiului devenita vacanta prin mórtea parochului Atanasie Popescu, se escrie concursa cu terminu, pana in **15 Noembre 1881. st. v.** in care diua va fi si alegerea. Emolumente suntu:

a) Salariu ficu in bani dela societatea calei ferate 300 fl. precum si 12 cara de lemne anualminte, carele lu redica dela acést'a pe luni pre langa cuitantia.

b) Venitulu stolariu dela 2/3 din parochi'a matra care se computa: nascerile, cununile si inmentarile 500 fl. v. a. acésta se trage din cass'a comunala cuartalminte pre langa cuitantia, prin urmare dotatiunea parochului se urca la 800 fl. anualminte.

c) Parochulu alegandu este indatoratu a merge in functiuni preotiesci totu atreia domineca si la filiile.

d) Capelanulu avendu atrei'a parte din casele parochiei matre, si la care are a si functioná prin urmare are a se si bucurá de intregile venite stolare dela aceste case, care venite nu sunt susu amintite, pre cum si la filiile: Padin'a-Mateiu si Carlsdorf.

e) Pana cand iubilatulu parochu Constantin Popescu va fi in viétia: alegendulu parochu are ai da din salariulu celu trage dela societate 150 fl. v. a, si din celu dela comuna 103 fl. la olalta 253 fl. v. a.

Fiindu cá opidulu Moldova-noua e parochia de clasa I. prin urmare doritori de ocupá acést'a se posiéda cualificatiunea prescria in §. 15. din Regulamentulu pentru parochii, avendu totu odata recurentii asi substerne recursele lor bine instruate prescrieloru stat. org. bis. Pré On: D. Iosifu Popovicu in lamu celu multn pana in 10 Noembre a. c. st. v. cáci cele mai tardie nu se voru preferá.

In fine doritori de a ocupá acésta parochia au a se presentá ante de alegere, in vre-o dumineca ori serbatóre in s. biserica pentru de asi aretá desteritatea in cantari si oratoria.

Moldova-noue 22 Septembrie 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu P. O. D. **Iosifu Popovicu** m. p. protop.

Pentru deplinirea definitiva a postulu invetiatorescu la scóla confesionala gr. or. romana din **Zugujeni**, protopresbiteratulu Caransebesiului se escrie concursu cu terminu de alegere **6 Decembre a. c. st. v.**

Emolumentele sunt:

a) In bani gata 250 fl. v. a. 8 fl. pentru scripturistica; 8 fl. pentru conferintia; 12 fl. dela fundatiunea Simion Jakabfy; 6 fl. pentru incaldirea si curatirea scólei.

b) 3 jugere pamentu livada si aratura;

c) 6 orgii lemne, din cari se incaldiesce si scól'a;

d) Cuartiru in natura cu gradina de 800 $\square$

Recurintii au a-si tramite recursele sale instruite cu documentele prescrie de statutulu organicu la subscrisulu inspectoru scolaru in Valeaboului p. u' Caransebesiu, éra pana la alegere a se presentá la s. biserica intr'o domineca séu serbatóre spre a-si aratá desteritatea in cantare si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ferdinand Must'a** preotu in Valeaboului si inspectoru scolaru substitutu.

De óra ce conformu ordinatiunei Ven. Consist. eparchialu gr. or. oradanu din 23 Iuniu 1885. Nr. 527. B. la rogarea comit. par. din comun'a **O. Homorogu**, care apartiene la prot. gr. or. alu Oradi-mari s'a ordinaru escrierea si publicarea de concursu pentru alegerea de capelanu, pe langa veteranulu parochu Dumitru Papp, care concursu in fóia officiosa Biseric'a si Scóla sub Nr. 16. anul curinte s'a si publicatu, alegerea nu s'a potutu efectui, pentru acea se escrie si publica de nou concursu pentru alegerea capelanului, in numit'a parochia care este de prima clasa, cu terminu de alegere pe **1 Noemvre a. c.** diminétia dupa celeb. s. liturgie.

Emolumentele suntu:

1. Una sesiune de pamentu aratoriu si fenatia cu competintia de pasiune, din sesia de pamentu dupa usulu vechiu se poftesce a se dá unu lantiu, — jugeru — de pamentu pe partea cantorului.

2. Birulu preotiescu dela 64 Nre de case cu pamentu provideute cáte una vica de bucate dela tóta casa in cucurudiu; éra dela 152 Nre dela tóta casa cáte o jumatare vica de cucurudiu.

3. Stólele indatinatate pentru tóte functiunile preotiesci.

Se notifica cá din birulu preotiescu este a se dá pe partea cantorului bisericescu cand va fi aplicatu siese cubule de cucurudiu la anu, éra sfátului bisericescu pre anu trei cubule de cucurudiu pentru strangerea birului.

Din veniturile preotiesci mai susu amintite alegandulu capelanu pana va trai veteranulu parochu se va folosi numai de a treia parte, va fi capelanulu provideutu si cuartiru liberu.

Fiindu parochi'a din O. Homorogu de clas'a prima, doritorii de a recurge sunt avisati recursurile sale provideute cu documinte la parochia de prima clasa recerute a le substerne protopresbiterului concernente Simeon Bic'a in Oradea mare. — Nagy-Várad pana in 29 lunei lui Octomvrie st. vechiu.

Comitetulu parochialu.

Cu invoicea mea: **Simeon Bica**, m. p. Protopresbiterulu Oradii-mari.

Concursu de licitatiune minuenda.

Pentru edificarea scólei gr. or. romane din comun'a **Ros'a** cu fili'a **Obersia**, comitatulu Aradului, inspectoratulu Totvaradieci, conformu planului si preliminariului de spese, aprobate de catra Venerabilulu consistoriu diecesanu cu datulu $\frac{3}{15}$ Septembrie 1881 Nr. 1956 se escrie concursu de licitatiune minuenda pe terminulu **25 Octobre 1881 v.** cu pretiulu de esclamaré 1350 fl. v. a.

Planulu cu operatele si conditiunile de licitare se potu vedea la presidiulu Comitetalui parochialu.

Doritorii a intreprinde acésta edificare, suntu avizati: ca pe terminulu sus indicatu, se se presinte la facia locului, provideuti cu vadiulu de 10°/_o: garantanduse edificarea aceluia carele va intreprinde edificarea cu pretiulu celu mai moderatu.

Din siedinti'a Comitetalui parochiulu gr. or. din Rosia, tienuta la 27 Septembrie a. c. s. v.

Ioanu Cimponeriu m. p.
parochu si presiedinte.

Florianu Hanu m. p.
notariulu comitetului.